పీట

సన్యాసయ్య కుడిచేతిలో పీటతో నడుస్తున్నాడు. రెండో చేతిలో ఒక సంచి... అందులో ఒక పాత ధోవతి, మరో పొట్టి చేతుల చొక్కా... ఒక కొత్త ఖరీదైన ధోవతుల చాపు... ఇత్తడి చెంబు కొత్తది... ఇన్ని ఉన్నాయి.

అవిటి కాలితో, దీర్ఘకాలిక కీళ్లనొప్పుల వ్యాధితో ఊరు విడిచి ఇంత దూరం నడిచాక రోడ్డు పక్కన ఆగి చేతిలోని బరువులు కింద ఉంచి ఉస్సురని నిట్టూర్చాడు. తర్వాత వొదులుగా ఉన్న కళ్లజోడు – పాతది – ఒక చేత్తో తీసి పట్టుకుని, మాసిన ఉత్తరీయంతో ముఖం తుడుచుకుని మళ్లీ కళ్లజోడు ముఖానికి తగిలించుకున్నాడు.

పక్కనే ఒక టీ దుకాణం. జనం పలుచగా ఉన్నారు. చుట్టూ ఇళ్లూ, ఊరు లేకపోయినా బస్సు ఆగేది అక్కడే కాబట్టి టీ దుకాణం నడుస్తున్నది.

సన్యాసయ్య అక్కడి రాతిబల్ల మీద కూర్చుని "బస్సిక్కడేనా ఆగేది?" అని అడిగాడు.

మాసిన చెక్కబల్ల వెనుక ఎత్తుపళ్లవాడొకడు నోరార నవ్వుతూ "ఇక్కణ్నే. ...ఇంకా టైముండాది" అని చెప్పాడు. ఎక్కడివాడో... మాతృభాష తెలుగు కాదని తెలుస్తూనే ఉంది.

సన్యాసయ్య పీటను రాతి బల్లకు ఆనించి ఉంచి "శుభ్రంగా... ఒక టీ ఇవ్వు" అన్నాడు. లోలోపల "ఇప్పుడే కదా, అరగంట కాలేదు, చిక్కటి కాఫీ రెండు గ్లాసులు తాగి బయలుదేరాను" అనుకున్నాడు. నవ్వొచ్చింది కూడా. అయితే, "ఈ అరగంట సేపూ నడుస్తూనే ఉన్నాను కదా!" అని సంజాయిషీ ఇచ్చుకున్నాడు.

జేబులోనుంచి బీడీ కట్ట ఇవతలికి తీసి, రెండు చేతులమధ్య ఉంచుకుని మృదువుగా నలిపాడు. ఆ తర్వాత ఒక బీడీని ఎంచుకుని ఇవతలికి తీశాడు. మిగిలిన బీడీలకట్ట జేబులో పడేసుకున్నాడు. "చురచుర"మంటూ బీడీ వెలిగింది. పొగ పీల్చి వదులుతూ ఎదురుగా కనిపించినంత మేర చూపు సారించాడు.

ఏమి సీమ ఇది!

కనుచూపుమేర అంతా, ఎంతదూరమైనా వెళ్లు, కన్నుల పండువగా... అందంగా... పచ్చపచ్చగా... భగవంతుడు భూమిని సృష్టించి, పని పూర్తి అయ్యాక తన దగ్గర మిగిలిపోయిన ముదురాకుపచ్చ రంగు అంతా ఇక్కడ కుమ్మరించి ఉండాలి. టీ అందుకుని చప్పరిస్తూ ఉండగా తన ఊరూ, ఉద్యోగమూ, ఇల్లు, పెళ్లాంపిల్లలూ గుర్తుకు వచ్చారు. "ఆ భగవంతుడు

మరీ పక్షపాతి కాకపోతే, కొంచెం ఆకుపచ్చ రంగు అటువైపు కూడా ఒలికించి ఉండకూడదా!" అనిపించింది. అక్కడ మైళ్లకొద్దీ దూరం ప్రయాణం చెయ్... ఎక్కడా ఆకుపచ్చ రంగే కనిపించదు. కొండలు, గుట్టలూ తప్ప పైరుపచ్చలు నాస్తి. నువ్వులూ, ఆముదాలూ వంటి మెట్ట పంటలే అన్నీ. తుఫానులే తప్ప మామూలు వర్షపాతం ఉండదు. పిచ్చిపొదలు తప్ప ఫలవృక్షాలు ఉండవు. వేడిగాడ్పులే తప్ప మందమలయానిలాలు ఉండవు. టీ తాగడం ముగించి సన్యాసయ్య దుకాణం వాడికి చిల్లర ఇచ్చాడు. అప్పుడు టీ దుకాణం వాడి చూపు పీటమీద పడింది.

"కొన్నారా సామీ?" అని అడిగాడు.

సన్యాసయ్య తల అడ్డంగా ఒకసారి, నిలువుగా మరోసారీ ఊపి ఊరుకున్నాడు.

తర్వాత "బస్సెంతసేపట్లో వొస్తుంది?" అని అడిగాడు.

"రావాలి... రావాలి" అన్నాడు టీ దుకాణం వాడు.

వారం రోజుల కిందట వచ్చింది ఉత్తరం. మామూలు కార్డు, ఒక ఫోటో. ఫలానావారు... ఫలానా తేదీ - స్వర్గస్తులైనారు... ఫలానా తేదీనుంచి కర్మలు వగైరా... కావున తెలియజేయడమైనది. ఇదీ ఉత్తరం.

దాన్ని తొందరపడి చింపేయకుండా ఇంటికి తీసుకువెళ్లి భార్యకు చెబితే, ఆమె గుర్తు చేసుకుని మరికొన్ని వివరాలు చెప్పుకొచ్చింది. పోయినవాడు తనకు వరుసకు అన్నగారవుతాడు. ఎలాగో ఏమో తెలీదు... మొత్తానికి ఏదో బాదరాయణ సంబంధం... "పోవాలా, వొద్దా" అని చర్చ.

"ఇప్పుడు ఎవరు పోతారు అంతదూరం చార్జీలు పెట్టుకుని? అసలే నెలాఖరు రోజుల్లో ఎందుకొచ్చిన తంటా" అని తాను...

"కాదండీ... వెళ్లకపోతే తప్పంటారు పెద్దవాళ్లు... శుభకార్యానికైనా ఫరవాలేదు కానీ, ఇలాంటివాటికి వెళ్లకపోతే మంచిది కాదు. వెళ్లి ఆనాటికి నలుగురు అయిన వాళ్లతోపాటు మీరూ కాసిన నువ్వులూ, నీళ్లూ వొదిలి రండి" అని భార్య.

"పైగా ఆ స్వర్గస్థుడు మహా సంపన్నుడు... బాగా కలిగిన కుటుంబం. అంతేగాక, ఏదో పెద్ద ఉద్యోగం చేసి బాగా సంపాదించాట్ట. మీ అమ్మగారు చెబుతూ ఉండేవారు. అంతేగాదు, ఇంతగా గుర్తుంచుకుని ఉత్తరం రాశారు. అది విశేషమే" ఇలా సాగింది ఆమె ధోరణి.

సన్యాసయ్య వెంటనే ఏమీ తేల్చుకోలేదు. భార్య కూడా ఆ తర్వాత ఒత్తిడి చేయలేదు. కానీ, సన్యాసయ్యకు లోలోపల వెళ్లాలనే కోరిక సారవంతమైన మనో క్షేత్రంలో చిన్న విత్తనంలాగా పడి క్రమక్రమంగా మొలిచి, ఏపుగా పెరిగి, అంతలోనే మహా వృక్షం అయింది. ఎంతో ఆలోచించి, ఎన్నో లెక్కలు కట్టుకుని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యం 'మన వాళ్లందర్నీ చూసినట్టూ ఉంటుంది. తరువాత ఈ గానుగెద్దు జీవితం, తాను పనిచేసే షాపు, ఆ చాకిరీ, ఈ న్యూసెన్సుకు దూరంగా మూడు నాలుగు రోజులపాటు హాయిగా గడిపినట్టూ ఉంటుంది. అన్నిటికి మించినది తన జిహ్వా చాపల్యం తీరుతుంది.'

ఆ తర్వాత అతనింకేమీ ఆలోచించలేదు. యజమాని దగ్గరికి వెళ్లి ఆ ఉత్తరం చూపించి, 'పోయినవాడు' తనకెంత ముఖ్యుడో; అప్తుడో, ఈ సందర్భంలో వెళ్లకపోతే ఎంత అప్రతిష్ఠో వివరించాడు. యజమాని అంతా విని 'నాకు తెలుసులేవయ్యా! ఇటువంటప్పుడు వెళ్లకపోతే మహా తప్పు...' అన్న తర్వాత ఆయనదగ్గరే ఖర్చులకని డబ్బు తీసుకుని ప్రయాణమై వచ్చాడు.

మూడు రోజులు, సరిగ్గా చెప్పాలంటే మూడున్నర రోజులు... ఎలా గడిచిపోయాయి? బహుదూర ప్రయాణం చేసి వచ్చిన తనను అక్కడి వారు ఎలా ఆదరించారు? మృతుడి ముఖమైనా ఎప్పుడూ చూసి ఎరుగని తనను ఎంత ప్రముఖంగా చూశారు!

అసలు ఇది చావులాగుందా? పండుగలాగుంది... ఏమి సందడి, ఏమి కోలాహలం. అన్నిటికీ మించి ఏమి తిండీ! రోజూ ఉదయమే కాఫీ... చిక్కటిపాల కాఫీ! పాలు కావాలంటే పాలు... పాల గ్లాసులో రూపాయ్ నాణెం పడేయ్... తేలుతూ ఉంటుంది. వేణ్ణీళ్ల స్నానం... లేదా... రెండు నిముషాల నడకతో హాయిగా నదీ స్నానం... ఫలహారాలు... మళ్లీమళ్లీ కాఫీలు, చేయించేవాడు చాదస్తపు బ్రాహ్మణుడే అయినా, మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకల్లా కర్మకాండలు ముగించి లేచేవాడు. వెంటనే భోజనాలు – మధ్యాహ్నం నిద్ర... లేవగానే మళ్లీ ఫలహారం... కాఫీలు... రాత్రి తొమ్మిది అయ్యేసరికి మళ్లీ అద్భుతమైన భోజనం... అరిటాకు భోజనం (అది తమకు భోగమే కదా!). చల్లనిగాలి... చుట్టూ ముదురాకుపచ్చ రంగు పొలాలు... చెట్లు... చేమలు... కొబ్బరి – మామిడి తోటలు. ఈ మూడు రోజులూ ఇల్లూవాకిలీ, పెళ్లాంపిల్లలూ, షాపులో నడుం విరిగే చాకిరీ– ఏవీ గుర్తుకురాలేదు.

చివరకు ఈనాడు ఉదయం ఏదో కార్యక్రమం... అన్నీ దానాలు... తాను అలా చూస్తూ నిలబడ్డాడు. గోదానం అంటే నిజంగా వత్స సమేతంగా ఆవు... సువర్ణదానం... భూదానం వంటివి... అన్నీ రెపరెపలాడే నోట్లు... కట్టలు కట్టలు... ఉన్నట్టుండి తనను పిలిచారు. కూర్చోమన్నారు. ఈ పీట... చెంబు ఇచ్చారు. ఖరీదయిన ధోవతుల చాపు... తాంబూలంలో కొన్ని నోట్లు అందించారు. అన్నీ గ్రహించి తన కాళ్లకు నమస్కరించిన కుర్రవాణ్ని అక్షింతలు వేసి ఆశీర్వదించి, ఇవతలికి వచ్చాడు తాను. పక్కకు వెళ్లి నోట్లు లెక్కపెట్టుకున్నాడు... నూటపదహార్లున్నాయి.

❖ ❖ ❖

మధ్యాహ్నం భోజనం చేసి బయలుదేరాడు. పదమూడో రోజు కదా, ఇక ఉండరాదు. లోతట్టు ఊరి నుంచి అరగంట నడిచి రోడ్డు మీదకు చేరుకున్నాడు. ఇంకా బస్సు రాలేదు. మూడు బస్సులు మారి మూడు వందల మైళ్లు ప్రయాణం చేయాలి. ఇప్పుడు సన్యాసయ్య పీట వంక చూశాడు. పెద్దది... చాలా అందంగా... అద్భుతమైన పనివాడి తనంతో మెరుస్తున్నది. డెకొలామ్ తళతళ... నాలుగు పక్కల లోహపు బిళ్లల తళతళ.

"ఇది దేనికి ఇచ్చినట్టు" అనుకున్నాడు సన్యాసయ్య. 'బహుశా చనిపోయిన వాడికి స్వర్గంలో ఈ పీట అమరుతుందేమో! రంభాద్యప్సరసల దివ్య నాట్యాన్ని దీనిమీద ఆసీనుడై తిలకిస్తాడేమో? అలా అయితే, మంచి సోఫా సెట్టు ఇవ్వడం బెటరు కదా' అనుకుని నవ్వుకున్నాడు. 'ఇదికాక స్వర్గంలో ఎన్ని కావాలి? అక్కడ నడక కష్టం కదా? ఒక మోటారు సైకిల్ – చిన్నదో, చితకదో – దానం ఇస్తే మేలుకదా? కనీసం ఒక సైకిల్ ఇచ్చి ఉన్నా బాగుండేది' – సన్యాసయ్య మళ్లీ తనలోతాను నవ్వుకున్నాడు. 'మరి ఈ చెంబు? ఇదెందుకో' అనిపించింది కూడా. అంతలో బస్సు కనిపించింది. సన్యాసయ్య హడావిడిగా లేచి సంచి, పీట తీసుకుని బస్సు ఎక్కాడు. బస్సు వెంటనే కదిలింది. లోపల హాయిగా కూర్చునేందుకు చోటు లేకపోయినా, ఎవరో జాలితలచి జరిగితే సర్దుకుని కూర్చున్నాడు.

ఇక ఎన్ని గంటలు ప్రయాణం? కనీసం ఇంకా రెండు బస్సులు మారాలి. చివరి ప్రయాణం నూట ఇరవై మైళ్ల పైమాటే.

ఈ పచ్చపచ్చని అందాల నేలదాటి... ఊళ్లూ, పట్నాలు గడిచి... నదులూ, కాలువలూ దాటి... ఎర్ర ఎర్రని తన నేలకు... వేడివేడిగా ఉండే తన ఊరికి... ఉప్పురిసిన గోడల ఇంటికి... తలనొప్పి పుట్టించే జీవితానికి...

ఇప్పటికి సగం ప్రయాణం అయింది. బస్సు దిగి ఒక అపరిచితమైన చోట బస్టాండ్‌లో కూర్చున్నాడు. రాత్రి పొద్దుపోయింది. చుట్టూ చీకటి. ఒక పక్కన కూర్చుని సంచి ఒళ్లో పెట్టుకుని, పీట పక్కన ఉంచుకుని, సంచిలో నుంచి పెద్ద పొట్లంగా కట్టి తాను బయలుదేరేటప్పుడు వారిచ్చిన బూందీ తినడం ప్రారంభించాడు.

ఎంతకూ బస్సు రావడం లేదు.

ఒళ్లు విరుచుకున్నాడు. ఒళ్లంతా నొప్పులు... కీళ్ల నొప్పులు... ముంచుకొస్తున్న నిద్ర...

అంతలో "ఈ పీట ఎంతయిందండీ?" అన్న ప్రశ్న వినిపించి పక్కకు చూశాడు.

ఎవరో మధ్యవయస్కుడు అడుగుతున్నాడు.

"మిమ్మల్నే – ఎంతక్కొన్నారు?" అని అడిగాడాయన మళ్లీ. పక్కనే భార్య కాబోలు "చాలా ఖరీదు ఉంటుంది" అన్నది.

సన్యాసయ్య ఊరికే చప్పరించాడు. బదులు పలకలేదు. ఆయన పీటను చేతుల్లోకి తీసుకుని బరువు, నగిషీ, పనివాడితనమూ వగైరాలు చూసి ఆమెతో "ఎంతుంటుందంటావు?" అన్నాడు.

సన్యాసయ్య నవ్వి "మీరే చెప్పండి" అన్నాడు.

ఆమె "ఉంటుంది... డెబ్భయ్యో, ఎనభయ్యో... వందలోపు..." అంటున్నది.

సన్యాసయ్య హఠాత్తుగా "మీక్కావలిస్తే తీసేసుకోండి..." అన్నాడు. ఆయన ఆశ్చర్యపోయి అంతలోనే "అంత డబ్బు ఉన్నట్టు లేదే... అరవయ్యో, అరవై అయిదో ఉన్నాయంతే... నిజంగా ఇచ్చేస్తారా?" అన్నాడు.

"అలాగే... అరవయ్యే ఇవ్వండి చాలు" అన్నాడు సన్యాసయ్య.

ఆయన వెంటనే జేబులోనుంచి డబ్బు తీసి "చార్జీలకు మాత్రం ఉంచుకున్నాను. ఇదుగో అరవై రూపాయలు" అంటూ సన్యాసయ్యకు నోట్లు అందించాడు.

సన్యాసయ్య "ముచ్చటపడ్డారుగా, తీసుకోండి... అసలు దాన్ని అవసరం ఉండి కొనలేదు నేను... ఒకడెవరో వెంటపడ్డాడు. తిండికి లేదు... అని ప్రాణం తీశాడు, కొన్నాను అంతే" అన్నాడు. కాస్సేపటికి ఏదో బస్సు వచ్చింది. ఆ దంపతులు వెళ్లిపోయారు. సన్యాసయ్య సంచి ఒళ్లో పెట్టుకుని ఆవులించి చిటికెవేసి లెక్కలు చూసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత చాలా సంతృప్తిగా కూర్చున్నాడు. అప్పుడు వచ్చింది బస్సు. దూరంగా ఆగింది.

అతడు హడావిడిగా లేచి పరుగెత్తాడు.

కండక్టరు తలుపు పూర్తిగా తీయనైనా తీయకుండా "ఖాళీ లేదు... ఖాళీ లేదు" అని విదిలించి పారేస్తున్నాడు.

సన్యాసయ్య కండక్టరును ప్రాధేయపడ్డాడు. "చాలా దూరం పోవాలి. వెళ్లకపోతే ప్రమాదం... ఉద్యోగం ఊడిపోతుంది. నిలబడతాను పోనీ."

"అసలు లోపల చోటే లేదు. తెల్లవార్లు దిగేవాళ్లే లేరు. నిలబడేందుకు కూడా వీల్లేదు..." అంటున్నాడు కండక్టరు.

సన్యాసయ్య వినిపించుకోకుండా బతిమాలాడు.

కండక్టరు ఏమనుకున్నాడో ఏమో తలుపుతీశాడు.

"వెనగ్గా నిలబడాలి... తర్వాత అనుకుని ప్రయోజనం లేదు..."

సన్యాసయ్య లోపలకు వెళ్లాడు. సీట్ల మధ్య స్థలంలో కూడా సామాన్లే.

బస్సంతా ఘోరంగా ఉంది. సీట్లలో జనం గాఢనిద్రలో ఉన్నారు.

ఒకళ్లమీద ఒకళ్లు పడి మరీ నిద్రపోతున్నారు.

డ్రైవరు బస్సును వేగంగా ముందుకు దూకించాడు.

టికెట్టు తీసుకుని, సంచిని ఒకచోట సీట్లమధ్య కుక్కి పై రాడ్ పట్టుకుని నిలబడ్డాడు సన్యాసయ్య. ఒక కాలే అడుగున ఆనుతున్నది.

బస్సు పరిగెత్తుతున్నది. అటూఇటూ అంతా చీకటి... అతని కాలు మొద్దుబారి రాతికాలులాగా తయారయింది. రాడ్ పట్టుకున్న చెయ్యి నొప్పి పుట్టింది. నిద్రాభారంతో కళ్లు కూరుకుపోతున్నాయి. ఒళ్లంతా జ్వరం తగిలినట్టు ఘోరంగా ఉంది. ఉన్నట్టుండి కూలబడితే బాగుండుననిపిస్తుంది. కానీ, వీల్లేదు. నిమిషాలు గడిచేకొద్దీ బాధ ఎక్కువైంది. దేవుడనే వాడుండి ఇప్పుడు ప్రత్యక్షమై "ఏం వరం కావాలి?" అని అడిగితే "ఏమీ వొద్దు... కూర్చునేందుకు చోటు చూపించు స్వామీ చాలు" అంటాడు తాను. నరకం ఎక్కడో లేదు. తాననుభవిస్తున్నదే అనిపించింది. స్వర్గం కూడా ఎక్కడో లేదు. బస్సులో సీట్లలో స్థిరపడిన వాళ్లు అనుభవిస్తున్నదే అనిపించింది.

బస్సు మాత్రం ఆగడం లేదు. అందాల సీమనుంచి రాళ్లసీమకు పరిగెత్తుతూనే ఉంది.

❄